

Szeged áldozata a teljes egyetemért

Az egyetem két létkérdése: az építkezések folytatása és a jogi kar felállításának ügye következett a tárgysorozaton. Az egyetemi indítványt dr. Rack Lajos aljegyző olvasta fel az alábbiakban:

Dr. Széchenyi István és társai indítványozzák a közgyűlésnek, hogy intézzen feliratot a kormányhoz, amelyben az egyetemi építkezések folytatását, mindegyikét az elmegyógyászati klinika haladéktalan felépítését, végül a szegedi egyetem jogi karának megszervezését kéri.

Az indítvány indokolása elmondja, hogy Szeged és a környék között a huszas években kétoldali szerződés jött létre s noha Szeged ebben a szerződésben megállapított kötelezettségeit messzi tulmenőleg mintegy 23 millió pengőt meghaladó összeggel járult hozzá az egyetemi építkezésekhez, a kormány részéről még ma sem történt meg az elmegyógyászati klinika, az orvosi elméleti intézetek és az egyetem központi épületének felépítése.

Az építkezések költségeinek fedezetéről az állami költségvetésben már gondoskodtak, viszont az építkezések még ma sem kezdődtek meg. Szeged város közönsége aggodalommal és türelmetlenséggel figyeli a fejleményeket. Fontos honvédelmi érdekek követelik, hogy az elmegyógyászati klinika részéről lefoglalt épületek haladéktalanul eredeti rendeltetésüknek adassanak vissza. A klinikára nemcsak az orvoskérdés, hanem a Délvidék közegészségügyi szempontjából is feltétlenül szükség van, másfelől a város közönsége a magyar egyetemek építkezésének történetében páratlanul al-

ló áldozatkészségére való tekintettel joggal várja az immár egy évtizede szünetelő egyetemi építkezések újra megindítását és mielőbbi végleges befejezését.

A jogi kar felállításával kapcsolatban kifejti a javaslat indokolása, hogy a fakultás visszahelyezését már a törvény is kilitásba helyezi. Az időpontot illetően legilletékesebb tényezők az ígéretek olyan feltételekhez kötötték, amelyek egy éve szinte nem várt mértékben teljesültek. Amíg fennálló akadályok pusztán adminisztratív-jellegűek, amelyek megszüntetésére szintén meg van a törvényes alap. Amikor a város közönsége az egyetem érdekében példátlan áldozatait meghozta, bizott benne hogy a hazaköltöző Ferenc József tudományegyetem helyén egy új teljes egyetem fogja a munkát folytatni.

A város közönsége belátja hogy 1940-ben a három vidéki egyetemnek áldozatot kellett hoznia. Minthogy azonban két költségvetési esztendő már elmúlt és az intézkedések Szeged kárára aránytalan áldozatot kívántak meg a hallgatók létszáma tekintetében, elérkezettnek látja az időt arra, hogy a rendkívüli intézkedések helyére most már ezek megszüntetésével végleges intézkedések történjenek. Míg ugyanis az 1939-40-es esztendő 1200 jogászt vitt el, ami legalább 1400 hallgató veszteséget jelent. Pécs egyeteme száz hallgatót sem veszített. Debrecenben pedig a csökkenés rendelkezések a hallgató létszám növekedését eredményezték.

Ezután a közgyűlés előterjesztésében a következő feliratot olvasta fel dr. Rack Lajos aljegyző:

A törvényhatósági közgyűlés felirata Hóman kultuszminiszterhez

A felirati javaslat első része hivatkozik azokra a nagy áldozatokra, amelyeket Szeged hozott az egyetem megalapítására.

A város sohasé panaszkodott a menekült egyetemért hozott rendkívüli súlyos, a szó szoros értelmében erején felüli áldozatokra, de mindenkor számot tartott és számot tart arra, hogy áldozatossága a kormányzat és a törvényhozás részéről méltánylással találkozzék és az egyetemi építkezések folytatásával és befejezésével az állam is eleget fog tenni azon kötelezettségének, amit Szeged város áldozatának el fogadásával, sőt igénylésével szemben vállalt.

A továbbiakban hivatkozik a felirati javaslat azokra a tárgyalásokra, amelyek a város hatósága és kormányhatósági tényezők között lefolytak az egyetem integritásának visszaállításával kapcsolatban, majd a következőket mondja:

Amikor Isten segítségével és dicső honvédek nagyszerű fegyvertényével néhány nappal a Kormányzó ur öfömméltósága hadparancsának kiadása után Bácska visszatért — és semmi okunk nincs kételkedni abban, hogy ezeréves ősi jussunk többi részét is visszakapjuk —, egészen természetes, hogy felmerült ezáltal a reánk nézve oly aktuálissá vált kérdés: mi történik a jogi fakultás megnyitásával és az egyetemi építkezések továbbfolytatásával.

Hivatkozik a felirati javaslat arra, hogy a város határozott ígéretet kapott, hogy a jogi fakultás első és második évfolyamát már az 1941-42. tanévben feltétlenül megnyitják és sor kerül az egyetemi építkezések folytatására is. Az egyetemi építkezések folytatása nemcsak az egyetemnek, de a városnak is elsősorban fontos érdeke. Az egyetem központi épületét a királyi ítélőtábla engedte át a Ferenc József-tudományegyetemnek és az épület az akkor létesült szerződés értelmében már a Ferenc József-tudományegyetem hazaköltözésekor visszaadandó lett volna az ítélőtábla részére, annál s inkább, mert a régi országgrészek visszatérésével a szegedi Tábla olyan arányban növekszik, hogy az eddigi kényelmetlen és elégtelen helyiségek végképpen nem felelnek meg a magas bíróság terjedelméhez és tekintélyéhez mérten; méltán támasztható legelőbb követeleményeknek. Az elmegyógyászati klinika felépítése pedig sürgeti a honvédelmi érdekek és az orvosképzésen kívül a Délvidék közegészségügye is.

A város közönsége belátja — folytatja a felirati javaslat —, hogy az 1941. évben a kolozsvári egyetem érdekében a három vidéki egyetemnek áldozatot kellett hoznia, miután azonban az idevonatkozó intézkedések a másik két vidéki egyetemmel szemben Szegedtől követelnek igen aránytalan áldozatokat, elérkezettnek látja az időt a rendkívüli intézkedések helyébe ezek megszüntetésével most már a kérdés végleges megoldását kérelmezze. A törvényhatósági bizottság igazságának teljes tudatában mély tisztelettel kéri a kultuszminisztert, hogy kegyeskedjék az elmegyógyászati klinika felépítését, valamint a Horthy Miklós-tudományegyetem jogi karának felállítását már az 1942-43. tanévre elrendelni.

Az egyetemi indítványhoz dr.

Meskó Zoltán szól hozzá. Javasolja, hogy az egyetemi memorandumot, úgyszintén az árvíz-feliratot is egy szűkebbkörű küldöttség vigye fel Budapestre a miniszterelnökhöz és a kultuszminiszterhez. Dr. Széchenyi István válaszolt dr. Meskó Zoltán egyes kitételeire és kifejtette, azon meggyőződését, hogy azok, akiket Isten az ország élére állított, mindig helyesen és az országos

szempontokat tartva szem előtt, csak lekszenek mindnyájunk javára. Helyesli, hogy deputáció adja a mindkét memorandumot a kormányfőnek.

A közgyűlés az egyetem fejlesztésére és a jogi kar visszaállítására vonatkozó feliratot is nagy lelkesedéssel tette magáévá. Több tárgy nem lévén, dr. Tukats Sándor főispán a közgyűlést bezárta.

Glattfelder megyéspüspök és Bálint József képviselő beszéde a Katolikus Legényegyletek alsóvárosi díszgyűlésén

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi Katolikus Legényegyletek kedden este díszgyűlést rendeztek Szent József tiszteletére az alsóvárosi kulturházban. A díszgyűlést templomi ünnepség előzte meg az alsóvárosi templomban.

Az este 8 órakor kezdődő díszgyűlésnek az adott külön jelentőséget, hogy az erdélyi legényegyletek néhány vezetőjének kíséretében eljött arra Bálint József, Kolozsvár országgyűlési képviselője, az ottani legényegyletek elnöke, aki beszédet mondott a szegedi ifjúság előtt.

A zsúfolásig felt teremben megjelent dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök is, aki Kaposy Gyula püspöki tanácsos, egyházmegyei elnöknek a díszgyűlést megnyitó szavai után rövid beszédben örömmel üdvözölte az erdélyi vendégeket és a nagyszámban megjelent legényegyleti ifjúságot. Lelkesedés tölti el a szívet — mondotta a megyéspüspök —, amikor látja, hogy a munkásifjúság megérti a hívó szót. Ránfutott, hogy a munkáskérdés nem kizárólag bérkérdés. Az elégendő bért kétségtelenül meg kell adni minden munkás számára, de a munkáskérdés csak akkor van megoldva helyesen, ha anyagi helyzete mellett lelki helyzete is rendezve van. Enélkül a munka csak robot. Szent József példájára hivatkozott, mint amely minden munkáséletnek példája lehet és alkalmas arra, hogy elősegítse a munkásság sorsának jobbrafordulását.

Legyetek mindnyájan apostolai a szentjózsefi szellemnek — mondotta a püspök —, amely a műhelyből is szentélyt csinál.

Beszéde végén áldását adta a díszgyűlés résztvevőire.

Bálint József országgyűlési képviselő a magyarság sorskérdéseivel foglalkozó beszédében ismételte azokat a küzdelmeket, amelyeket az erdélyi katolikus legényegyletek a román megszállás 20 esztendeje alatt átélték a magyarság magatartásáért. Felhívta a figyelmet ezzel kapcsolatban azokra a feltételekre, amelyeknek betartásával a mai körülmények között megtarthatjuk magyarságunkat. Első és legfontosabb feltételnek a független orszá-

got jelölte meg, majd arra hívta fel a figyelmet, hogy vannak földi barátaink, akikkel együtt menetel most nemzetünk, de nem szabad megfeledkeznünk égi patrónusainkról sem, így a munkásifjúság Szent Józseféről, valamint a magyarság szentjeiről, akik az Uristen trónusa előtt eszközlik ki számunkra a boldogabb jövőt.

A nagyhatású beszéd után a díszgyűlés közönsége lelkesen ünnepelte a kiváló szónokot.

Rendelet a buza és rozs kiörlési arányáról

Budapest, március 24. A hivatalos lap március 25-iki száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a buza és rozs kiörlési arányának megváltoztatásáról. A rendelet értelmében a kereskedelmi vegyes és vasmőrléssel foglalkozó malomból búzából legalább 82 százalék, de legfeljebb 85 százalék, rozsából legalább 77 százalék, de legfeljebb 80 százalék tiszta súlyú lisztet kötelesek kiörleni. Csak a következő lisztfajták állíthatók elő: búzából legalább 20 százalék, de legfeljebb 21 százalék finomliszt (buzadara és nullásliszt); illetőleg egységes kenyérliszt, rozsából egységes rozsliszt. A rendelet 1942. április 1-én lép életbe.

Az olasz földművelési miniszter látogatása Budapesten

Budapest, március 24. Pareschi Carlo olasz földművelésügyi miniszter kedden Budapestre érkezett. Az olasz miniszter délután meglátogatta báró Bánffy Dániel földművelésügyi minisztert, majd Kállay miniszterelnöknél, Reményi-Schneller és Varga minisztereknél tett látogatást. Este bankett volt tiszteletére a Gellért-szállóban, itt felköszöntök hangzottak el. (MTI)

Rendelet a zsidó orvosok szakorvosi képzéséről

Budapest, március 24. A hivatalos lap szerdai száma közli a belügyminiszter rendeletét a zsidó orvosok gyakorlati és szakorvosi képzéséről. Zsidónak tekintendő orvosok gyakorlati képzésre a rendelet szerint nem vehetők fel, szakorvosi képzésben pedig csak akkor részesíthetők, ha tagjai valamely kerületi orvosi kamarának. Ezek az intézkedések nem vonatkoznak a zsidó jellegű egészségügyi intézményekhez gyakorlati, illetve szakorvosi képzésre felvett orvosokra. A rendelet kihirdetése napján lép hatályba. A hatálybalépés időpontjától a gyakorlati szakorvosi képzésben részesülő zsidó orvosok képzését nyolc nap alatt meg kell szüntetni.

Részletre

mindenkinek adok és készítek elsőrendű kivitelben külföldi fából. Kombinált szobát 600 P-től, úgyszintén tele szép diófahálószobát 700 P-től, konyhát 280 P-től, előszobát 240 P-től

KAKUSZI műasztalos
Kossuth Lajos-sugarút 5. szám alatt

Osztály-sorsjegyek

az I. osztályu huzásra kaphatók

Osváth István főúrasi-tónál

Lábor u. 3. (Adóhivatal épület.)